

Беларуская мова ў Літве

Доўга пасля ~~роздзелаў~~ Польшчы літвінаў, што ў Літве і ў "Паўночна-Заходнім краі" працягваюць толькі паліці. У сапраўды: Віленскі Імператарскі ўніверсітэт працаваў на польскай мове, А. Міцкевіч апытаў сваю айчызную літву, усе адукаваныя людзі якой гаварылі і пісалі па-польску.

Аскоўная ^{і літаратурная} дзяржаўная мова Вялікага княства Літвыскага, якую яе косябіны называлі "рускай", даўно ўжо была мёртвай.

Але гісторыкі ўжо на пачатку XIX ст. ведалі, што ў селенне на землях В. К. Л. гавораць або па-літвуску, або...

М. Багінскі, польскі гісторык, гэтую групу моў называў "польска-рускай", або "руско-польскай", проста "славянскай", "сумесцю польскай мовы з рускай" і нават "рускай".

Граф К. Тышкевіч, анісваючы берагі Вэліі, а гаворыць аб "рускім дыялекце", "мове рускай", ^{па шырацы} гэта да вуся Мейманы. Праціпастай пачынае "рускіх" ~~пачынае~~ літвускай мове,

першчу ён называе... польскай.

Словам "беларусе" гасця гарыстаецца Г. Сыра-
комля, але мова беларускай гэта ~~така~~ яна "поль-
ская, толькі простая".

Зразумела, на падставе такіх звестак даклад-
на ўсталяваныя граніцы распаўсюджвання
беларускай мовы звыш трыва.

У 1903, аўгуст. Я. Карскі публікуе "Этнагра-
фічную карту беларускага племені". Больш
дакладнай была карта Я. Раўбадзінскага (1914).

Вячэр мы ведаем, што на канцы XIX в. грані-
цы беларускай мовы дакладней усяго падобваюць
даклад перапісі 1890г. ^{яны} (старанка перакресненая,
на карце А. Вігунірска і П. Гаўраса).

Сучасныя ж граніцы вельмі ўдакладнены
наверховай экспедыцыяй восенню 1989г. (м. Карпу-
скаму). Як вядома, на беларускі гавораць
? польская насельніцтва Шарвадзінінскага раёна,
пайдзёвай часткі Віленскага, на паграніччю
з Беларуссю ў Свенцянскім, а таксама на
ўсходзе Тракаўскага раёна.

Усе беларускамоўныя нацыі ў гэтай
ішняй супольнасці валодаюць польскай мовай.

Беларускія гаворкі палягаюць лічбы пражываю-
ча не адрозніваюцца ад пайтожна-заходніх

наверно беларусі. Але неможливо мікшати
~~ж~~ схильні аґреґуваць ^{машинувачь} свою ~~беларуську~~
 мову з аґ беларуської, називаючи свою
 "простай".

Виняток аґ тим, що "простая мова"
 з'яўляецца 'змішанай' (з польскай), ~~або~~
 "перамоцкай" (аґ беларускай да польскай),
 або што гэта гаворка польскай мовы
 та маюць ніякіх навуковых аб'ектыўных
 падстаў.